

Sygn. akt III AUa 901/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Renata Szelhaus

Sędziowie: SA Marejanna Górską

SA Grażyna Kornas (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2015 r. w Warszawie

sprawy S. P.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o ustalenie kwoty nienależnie pobranych świadczeń i żądanie ich zwrotu

na skutek apelacji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 lutego 2014 r. sygn. akt XIII U 2024/13

oddala apelację.

(...)R. M. G.

Sygn. akt AUa 901/14

UZASADNIENIE

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. decyzją z dnia 14 listopada 2012 r. stwierdził, że w okresie od 1 marca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. S. P. pobrał nienależne świadczenie w kwocie 15.269,96 zł z tytułu emerytury policyjnej i zobowiązał S. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 marca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. w kwocie 15.269,96 zł.

W uzasadnieniu wskazano, iż do organu emerytalnego wpłynęła decyzja (...) Komendanta Wojewódzkiego Policji nr (...) z dnia 4 maja 2012 r. z treści której wynika, że stwierdzona została nieważność rozkazu personalnego nr (...) Komendanta Powiatowego Policji w (...) z dnia 24 stycznia 2012 r. dotyczącego zwolnienia ze służby. Komendant Powiatowy Policji w (...) rozkazem personalnym nr (...) z dnia 15 czerwca 2012r. zwolnił S. P. ze służby w Policji z dniem 15 czerwca 2012 r.

W związku ze zmianą daty i podstawy zwolnienia S. P. ze służby organ emerytalny decyzją z dnia 17 lipca 2012 r. ustalił mu prawo do emerytury policyjnej od dnia następnego po zwolnieniu ze służby, tj. od dnia 16 czerwca 2012 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył S. P., podnosząc, iż przez niekompetencje i błędy kadrowe stał się ofiarą, tracąc przy tym rewaloryzację liczoną od 1 marca 2012 r. Od miesiąca lipca 2012 r. odwołujący cały czas dochodzi o zwrot świadczenia za miesiąc czerwiec, ponieważ jest świadomy, że pieniądze te musi zwrócić do pozwanego organu rentowego.

Wskazał, iż zwrócił na konto pozwanego kwotę 12.170,50 zł, pozostałą zaś przekazał z chwilą zwrotu przez Wydział Finansowy KWP w B.. Odwołujący wniósł o przyznanie mu świadczenia i nagrody rocznej za miesiąc czerwiec 2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w trzykrotnej wysokości, wskazując, iż zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a odwołanie jest bezpodstawne.

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 14 listopada 2012 r. w ten sposób, że zwolnił S. P. z obowiązku zwrotu świadczenia emerytalnego za okres od 1 marca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. w kwocie 15.269,96 zł.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego poprzedzone zostało następującymi ustaleniami faktycznymi i ich oceną prawną.

Z ustaleń tych wynika, że S. P. raportem z dnia 17 listopada 2011 r. zwrócił się do Komendanta Powiatowego Policji w (...) o zwolnienie ze służby w Policji na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, określając datę zwolnienia na dzień 17 lutego 2012 r. (k. 37 a.r.). Został zwolniony ze służby ze stanowiska kierownika posterunku policji KPP W. z dniem 17 lutego 2012 r. na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Jako podstawę prawną zwolnienia wskazano art. 41 ust. 2 pkt 4 wskazanej powyżej ustawy, (k. 14 a.r.).

W dniu 20 lutego 2012 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury policyjnej, (k. 1 a.r.).

Na mocy decyzji z dnia 27 lutego 2012 r. przyznano mu prawo do emerytury policyjnej od dnia 1 marca 2012 r. w kwocie 3.128,92 zł miesięcznie, (k. 19 a.r.).

W dniu 20 marca 2012 r. do Wydziału Kadr i (...) Komendy Wojewódzkiej Policji w B. wpłynął wniosek skierowany do (...) Komendanta Wojewódzkiego Policji o stwierdzenie nieważności wymienionego rozkazu personalnego.

W uzasadnieniu wniosku Komendant Powiatowy Policji w (...)wskazał, iż z uwagi na zaliczenie do okresu wysługi emerytalnej pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze 4 lat, 10 miesięcy i 2 dni błędnie przyjęto podstawę prawną zwolnienia odwołującego ze służby w Policji, co jest niezgodne z przepisami i stanowi przesłankę do stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej.

W dniu 5 kwietnia 2012 r. (...) Komendant Wojewódzki Policji wszczął postępowanie administracyjne w kierunku zbadania czy któraś z przesłanek art. 156 rzeczywiście zaistniała i co za tym idzie czy zachodzi konieczność stwierdzenia nieważności wymienionego wyżej rozkazu personalnego, (k. 39 a.r.).

Decyzją z dnia 4 maja 2012 r. (...) Komendant Wojewódzki Policji stwierdził nieważność rozkazu personalnego Komendanta Powiatowego Policji w (...)z dnia 24 stycznia 2012 r. dotyczącego zwolnienia odwołującego ze służby w Policji, (k. 37 a.r.). Decyzja ta stała się ostateczną w dniu 9 czerwca 2012 r. i od tej daty licząc odwołujący mógł w terminie 7 dni zgłosić gotowość do podjęcia służby.

W dniu 14 czerwca 2012 r. odwołujący złożył oświadczenie o gotowości niezwłocznego przystąpienia do wykonywania obowiązków służbowych na ostatnio zajmowanym stanowisku, ale nie mógł zostać dopuszczony do wykonywania służby, gdyż w wyniku orzeczenia komisji lekarskiej z dnia 26 kwietnia 2012 r. został uznany za całkowicie niezdolnego do służby.

W dniu 15 czerwca 2012 r. skarżący złożył raport o zwolnienie ze służby w związku z orzeczeniem trwałej niezdolności do służby przez Okręgową Komisję Lekarską MSWiA z dnia 26 kwietnia 2012 r., zgodnie z którym inwalidztwo istnieje od dnia 17 lutego 2012 r. Nie mógł on podjąć służby ze względu na stan zdrowia i istniała obligatoryjna przesłanka do zwolnienia ze służby w Policji, określona w art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy o Policji, (k. 38 a.s.).

Na mocy rozkazu Komendanta Powiatowej Policji w (...) z dnia 15 czerwca 2012 r. odwołującego zwolniono ze służby w Policji z dniem 15 czerwca 2012 r. (k. 36 a.r.).

Na mocy decyzji z dnia 17 lipca 2012 r. odwołującemu ustalono prawo do emerytury policyjnej od dnia 16 czerwca 2012 r. (k. 47 a.r.). Wypłatę emerytury zawieszono do dnia 30 czerwca 2013 r. w z związku z pobieraniem od 1 lipca 2012 r. rocznego uposażenia po zwolnieniu ze służby.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 listopada 2012 r. pozwany organ emerytalny stwierdził, iż odwołujący w okresie od 1 marca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. pobrał nienależne świadczenie w kwocie 15.269,96 zł brutto z tytułu policyjnej emerytury i zobowiązał go do zwrotu tej kwoty, (k. 55 a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o niekwestionowane dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz aktach rentowych.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał odwołanie S. P. za uzasadnione.

Uzasadniając swoje stanowisko Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 12 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004r. Nr 8, poz. 67) emerytura policyjna przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada 15 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej, z wyjątkiem funkcjonariusza, który ma ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby i okresów z nią równorzędnych.

Sąd Okręgowy stwierdził następnie, że art. 32 ustawy w ust. 1 pkt. 1 stanowi, iż prawo do zaopatrzenia emerytalnego i wysokość świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia ustala w formie decyzji, w stosunku do funkcjonariuszy - organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

W ocenie Sądu Okręgowego emerytura jak i renta policyjna jest zatem świadczeniem należnym na podstawie decyzji właściwego organu emerytalnego, po zwolnieniu ze służby funkcjonariusza legitymującego się wymaganym jej okresem.

Ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego danego funkcjonariusza poprzedzone jest odrębną decyzją o zwolnieniu funkcjonariusza ze służby tj. rozkazem personalnym wydanym przez właściwy organ.

Sąd Okręgowy podkreślił następnie, że zgodnie z treścią art. 49 ust. 1 wskazanej ustawy osoby, które pobierały świadczenia pieniężne pomimo istnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo ograniczenie ich wysokości, są obowiązane do zwrotu nienależnych im świadczeń, jeżeli były pouczone w formie pisemnej przez organ emerytalny o obowiązku zawiadomienia o tych okolicznościach.

Ustęp 3 powołanego przepisu stanowi natomiast, iż nie można żądać zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych za okres dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wydania decyzji, jeżeli osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła właściwy organ emerytalny o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń

albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, dłuższy niż 3 lata od dnia wydania decyzji w pozostałych przypadkach.

Zgodnie z art. 42 ust. 3 emerytury lub renty inwalidzkiej oraz dodatków nie wypłaca się za okres, za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie lub świadczenie pieniężne przysługujące po zwolnieniu ze służby, określone odpowiednio w przepisach o uposażeniu funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej, chyba że emerytura lub renta inwalidzka byłaby korzystniejsza.

W tym przypadku organ emerytalny potrąca z należnej emerytury lub renty inwalidzkiej oraz dodatków kwoty wypłacone z tytułu uposażenia lub świadczenia pieniężnego przysługującego po zwolnieniu ze służby.

Sąd Okręgowy dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego i stwierdził, iż odwołujący nie pobrał nienależnego mu świadczenia, nie zaistniały bowiem okoliczności powodujące ustanie lub zawieszenia prawa do świadczenia emerytalnego.

Co prawda istotnie nie było podstaw do zwolnienia go ze służby w oparciu o art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji z dniem 17 lutego 2012 r., jednakże nie oznacza to, iż mógł w tym czasie pełnić służbę, co wynika z orzeczenia Okręgowej Komisji Lekarskiej MSWiA z dnia 26 kwietnia 2012 r., zgodnie z którym odwołujący zalicza się do trzeciej grupy inwalidów w związku ze służbą od dnia 17 lutego 2012 r. Nie mógł on podjąć służby ze względu na stan zdrowia i istniała obligatoryjna przesłanka do zwolnienia ze służby w Policji, określona w art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy o Policji. Ponadto stwierdzić należy, że postępowanie o unieważnienie rozkazu personalnego z dnia 17 lutego 2012 r. o zwolnieniu skarżącego ze służby nie toczyło się z inicjatywy skarżącego, ale na wniosek Komendanta Powiatowego Policji w (...) Decyzja o unieważnieniu tego rozkazu personalnego stała się ostateczną w dniu 9 czerwca 2012 r.

W tych okolicznościach w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do stwierdzenia, że w okresie od 1 marca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. istniały przesłanki powodujące ustanie prawa do emerytury, o których odwołujący powinien powiadomić organ rentowy.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 lutego 2014 r. wniósł organ rentowy zaskarżając powyższy wyrok w całości.

Wyrokowi Sądu skarżący zarzucił:

naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, a w szczególności - poprzez nie zastosowanie art. 42 ust. 3 i art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 667 z późn. zm.) - zwanej dalej „policyjną ustawą emerytalną”,

§ 14 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 239, poz. 2404 z późn. zm.).

Wskazując na powyższe zarzuty wnosił o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 14 listopada 2012 r. Nr (...), ewentualnie
- 2) uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania,
- 3) zasądzenie od odwołującego na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu zarzutów apelacyjnych skarżący podnosił, iż Sąd Okręgowy zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 lutego 2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zwolnił S. P. z obowiązku zwrotu świadczenia emerytalnego za okres od dnia 1 marca

2012 r. do dnia 30 czerwca 2012 r. w kwocie 15.269,96 zł. Skarżący wskazał, że stosownie do art. 41 ust. 1 (powinno być art. 49 ust. 1) ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 667 z późn. zm.) osoby, które pobierały świadczenie pieniężne pomimo istnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo ograniczenie ich wysokości, są obowiązane do zwrotu nienależnych im świadczeń, jeżeli były pouczone w formie pisemnej przez organ emerytalny o obowiązku zawiadomienia o tych okolicznościach. Natomiast w świetle art. 42 ust. 3 cytowanej ustawy emerytalnej policyjnej, emerytury lub renty inwalidzkiej nie wypłaca się za okres, za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie lub świadczenie pieniężne przysługujące po zwolnieniu ze służby, określone odpowiednio w przepisach o uposażeniu funkcjonariuszy Policji (...).

Skarżący podkreślił, iż decyzją z dnia 27.02.2012 r. ustalił odwołującemu prawo do emerytury policyjnej od następnego dnia po zwolnieniu ze służby i wypłacał emeryturę od dnia 1.03.2012 r. do dnia 30.06.2012 r. Decyzją Nr (...) z dnia (...) r. (...) Komendant Wojewódzki Policji stwierdził nieważność rozkazu personalnego Nr (...) Komendanta Powiatowego Policji w W. z dnia 24.01.2011 r. dotyczącym zwolnienia ze służby. Skarżący wywodził, iż ze względu na zmianę daty zwolnienia ze służby, organ emerytalny decyzją z dnia 17.07.2012 r. ustalił ponownie prawo do emerytury policyjnej od następnego dnia po zwolnieniu ze służby t. j. od dnia 16.06.2012 r. Skoro odwołujący się pobierał w tym samym czasie dwa świadczenia czyli uposażenie z tytułu pełnienia służby i emeryturę policyjną, to jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie do zwrotu nienależnie pobranej emerytury policyjnej. W związku z powyższym organ emerytalno-rentowy wydał decyzję z dnia 14 listopada 2012 r. o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych świadczeń i żądaniu jej zwrotu. Dlatego też w ocenie apelującego decyzja z dnia 14 listopada 2012 r. jest zgodna z obowiązującymi przepisami w tym zakresie i odwołanie jako bezpodstawne powinno zostać oddalone. W tym stanie rzeczy wyrok Sądu Okręgowego nie jest prawidłowy. Zważywszy na powyższe ustalenia apelacja pozwanego jest zasadna, dlatego wnosił jak na wstępie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zawiera usprawiedliwionych podstaw. Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne oraz wnioski Sądu Okręgowego, przyjmując je za własne, zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (porówn. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAPiUS 1998/24/776, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98).

Uzupełniając motywy wyroku Sądu Okręgowego stwierdzić przede wszystkim należy, iż art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 667 z późn. zm.), którego naruszenia przez jego błędną wykładnię poprzez jego niezastosowanie upatruje skarżący nie podziela Sąd Apelacyjny. Przepis art. 49 ust. 1 cyt. wyżej ustawy stanowi, że osoby, które pobierały świadczenia pieniężne pomimo istnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie

prawa do świadczeń albo ograniczenie ich wysokości, są obowiązane do zwrotu nienależnych im świadczeń, jeżeli były pouczone w formie pisemnej przez organ emerytalny o obowiązku zawiadomienia o tych okolicznościach. Z ust.3 tegoż przepisu wynika natomiast, że nie można żądać zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych za okres:

1) dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wydania decyzji, jeżeli osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła właściwy organ emerytalny o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane;

2) dłuższy niż 3 lata od dnia wydania decyzji w pozostałych przypadkach. Warunkiem zatem sine qua non dla skutecznego żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń niezbędne jest pouczenie przez organ emerytalny, osoby pobierającej świadczenie o okolicznościach skutkujących ustaniem lub zawieszeniem prawa do świadczeń lub ograniczeniem jego wysokości oraz ustalenie, że świadczenie pobierane było pomimo świadomości, iż się ono nie należy. W okolicznościach faktycznych tejże sprawy kluczową kwestią było stwierdzenie decyzją Nr (...) (k.l91 akt osobowych(...)) (...) Komendanta Wojewódzkiego z dnia 4 maja 2012 r. nieważności rozkazu personalnego nr (...) Komendanta Powiatowego Policji w (...) z dnia 24 stycznia 2012 r., dotyczącego zwolnienia ze służby w Policji asp. S. P. s. E. - kierownika Posterunku Policji w S. - na podstawie art. 41 ust.2 pkt.4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Stwierdzenie nieważności rozkazu personalnego nr (...) Komendanta Powiatowego Policji w (...) (...) dotyczyło zwolnienia wnioskodawcy ze służby z dniem 17 lutego 2012 r. Nastąpiło więc „reaktywowanie” stosunku służbowego” ze skutkiem ex tunc. Usunięcie z obrotu prawnego decyzji nieważnej (zwolnienia ze służby) nie powoduje absolutnego przywrócenia stanu poprzedniego bowiem decyzja ta ma służyć do usunięcia wielu następstw jej obowiązywania. Oczywiście jest, że decyzja dotknięta jedną z wad określonych art. 156 k.p.a. jak w analizowanym przypadku - wskazania błędnej podstawy prawnej zwolnienia wywołuje od momentu jej wydania skutki prawne zwłaszcza w sferze prawa materialnego. Decyzja stwierdzająca nieważność innej decyzji administracyjnej powoduje powstanie nowej sytuacji prawnej pozbawiając wadliwą decyzję zdolności do wywoływania skutków prawnych ex tunc. Uznać należy, iż chociaż decyzja o zwolnieniu ze służby w Policji wywołuje skutek ex tunc, to jednak nie można przyjąć, że w następstwie wydania decyzji o zwolnieniu ze służby w Policji nie powstała przesłanka do uzyskania prawa do emerytury policyjnej na podstawie art. 1 i art. 12 ustawy cyt. wyżej. W konsekwencji zatem decyzja ta chociaż była wadliwa doprowadziła do wykreowania nowej sytuacji prawnej. Wywołała bowiem skutek w postaci zwolnienia ze służby i w związku z posiadaniem przez wnioskodawcę wymaganych lat służby do nabycia emerytury policyjnej. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 października 2007 r. III UK 53/2007 r., który per analogiam ma również zastosowanie w sprawie niniejszej, zwrócił uwagę „odwołując się do doktryny prawa administracyjnego, że przyjęte jest, iż konstytucyjne akty wadliwe (taki charakter ma akt zwolnienia ze służby z zawodowej służby wojskowej), do czasu ich wyeliminowania z obrotu prawnego wywołują określone skutki z sferze prawa materialnego. Stwierdzenie nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby usunęło ją z obrotu i nie tylko przywróciło stan poprzedni, lecz zniósło jej skutki prawne. Od momentu więc stwierdzenia nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby powstała okoliczność powodująca ustanie prawa do emerytury. Sytuacja ta nie mieści się w zakresie art. 49 ust. 1 ustawy. W sprawie będącej przedmiotem oceny Sądu, w okresie pobierania przez wnioskodawcę emerytury policyjnej, w obrocie prawnym pozostawała ostateczna, konstytucyjna decyzja o zwolnieniu ze służby w Policji, której do czasu stwierdzenia jej nieważności przysługiwało domniemanie ważności. Nie istniały zatem żadne okoliczności powodujące ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń. Art. 49 ust. 1 nie zawiera pouczenia dla świadczeniobiorcy o konieczności zawiadomienia organu o stwierdzeniu nieważności decyzji. De lege lata przepis ten w takim kształcie obowiązuje i brak jest podstaw prawnych do uznania, że wnioskodawca na podstawie art. 49 ust. 1 i 3 cyt. wyżej ustawy pobrał świadczenie nienależne. Decyzja Nr (...) z dnia 4 maja 2012 r. stwierdzająca nieważność rozkazu personalnego o zwolnieniu ze służby wnioskodawcy z dniem 17 lutego 2012 r. została mu doręczona w dniu 24 maja 2012 r. (k.249 a.s), a jej uprawomocnienie nastąpiło z dniem 8 czerwca 2012 r. (7 czerwca - święto), a nie jak twierdzi organ i Sąd Okręgowy z dniem 9 czerwca 2012 r. W dniu 14 czerwca 2012 r. wnioskodawca zgłosił gotowość do wykonywania obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku (k.l99 akt osobowych), a następnie raportem z dnia 15.06.2012 r. zwrócił się o zwolnienie go ze służby w Policji z dniem 15 czerwca 2012 r. w związku z orzeczeniem trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską. Dodać należy, iż z raportem o skierowanie go na badanie do Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej

MSW w B. w celu określenia dalszej przydatności do służby w Policji wnioskodawca wystąpił już w dniu 19.01.2012 r. na podstawie art. 40 ustawy z dnia 6 kwietnia

1990 r. o Policji. Orzeczeniem lekarskim Nr (...) Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej z dnia 18 kwietnia 2012 r. został uznany za całkowicie niezdolnego do służby zaliczonego do III grupy inwalidzkiej pozostającej w związku ze służbą ze stwierdzeniem, że inwalidztwo istnieje od

17.02.2012 r. Orzeczenie to zostało zaakceptowane przez Okręgową Komisję Lekarską MSWiA w dniu 26.04.2012 r. Ostatecznie rozkazem personalny m Nr (...) z dnia 15 czerwca 2012 r. wnioskodawca na podstawie art. 41 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 41 ust.3 i art. 45 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. nr 287, poz. 1687 z późn. zm.) zwolniony został ze służby w Policji. Podstawą materialnoprawną zwolnienia ze służby było orzeczenie trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską. Zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 42 ust.3 cyt. wyżej poprzez jego niezastosowanie, z którego treści wynika, że „emerytury lub renty inwalidzkiej oraz dodatków nie wypłaca się za okres, za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie lub świadczenie pieniężne przysługujące po zwolnieniu ze służby, określone odpowiednio w przepisach o uposażeniu funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej, chyba że emerytura lub renta inwalidzka byłaby korzystniejsza. W tym przypadku organ emerytalny potrąca z należnej emerytury lub renty inwalidzkiej oraz dodatków kwoty wypłacone z tytułu uposażenia lub świadczenia pieniężnego przysługującego po zwolnieniu ze służby” jest chybiony. Wprawdzie w przepisie tym jest mowa o wypłaceniu emerytury, ale przepis ten nie odnosi się wprost do zwrotu emerytury pobranej. Regulacja ta wyraża zasadę, że emerytury (renty) nie wypłaca się za okres za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie lub świadczenie pieniężne przysługujące po zwolnieniu ze służby. Naruszałoby natomiast tę zasadę przyznanie funkcjonariuszowi uposażenia (i innych świadczeń) oraz emerytury za ten sam okres. Takie połączenie świadczeń z różnych tytułów w zależności od tego czy dotyczą one funkcjonariusza Policji czy emerytowanego funkcjonariusza Policji byłoby sprzeczne z zasadą ograniczenia zakresu zwrotu świadczeń nienależnych, a ta związana jest z regulacją zawartą w art. 49 ust. 1 i ust.3 ustawy (ust.2 w sprawie nie ma bowiem zastosowania). W okolicznościach tejże sprawy z chwilą przyznania i pobrania zaległych należności funkcjonariusza Policji (w związku ze stwierdzeniem nieważności rozkazu) powstaje problem nielączenia uposażenia funkcjonariusza Policji z zaopatrzeniem emerytalnym. Funkcjonariusz, któremu wypłacono uposażenie dokonując wyboru wypłaty świadczenia w tym wypadku emerytury winien w ramach uzyskanych środków pieniężnych - uwzględnić w odniesieniu do emerytury pobranej bez podstawy prawnej (podstawy, która odpadła) zasadę usunięcia skutków nieważnego zwolnienia ze służby. Nie ulega wątpliwości, iż do czasu stwierdzenia nieważności rozkazu personalnego o zwolnieniu ze służby wnioskodawca bez swojej winy pobierał świadczenie emerytalne. Zarówno on sam jak i organ rentowy w dacie zwolnienia ze służby nie mogli wiedzieć, iż rozkaz personalny o zwolnieniu ze służby zostanie unieważniony ze skutkiem ex tunc. Sam fakt uprawomocnienia się rozkazu personalnego o stwierdzeniu nieważności zwolnienia ze służby z dniem 8 czerwca 2012 r. pozostaje bez wpływu na kwestie zwrotu świadczenia za okres od 1.03.2012 r. do 30.06.2012 r. w kwocie 15.269,96 zł. brutto bowiem pobrane przez wnioskodawcę było świadczeniem należnym pobranym z przyjętą przez Sąd Apelacyjny wyżej wskazaną argumentacją, a ponadto de lege lata wskazywana tak przez organ rentowy jak i Sąd Okręgowy podstawa materialnoprawna skarżonej do Sądu I instancji decyzji dotyczyła art. 49 ust. 1 ustawy cyt. wyżej., a ten swoim zakresem nie obejmuje sytuacji zawiadomienia organu o stwierdzeniu nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby. Zatem skoro art. 49 ust. 1 nie zawiera pouczenia dla świadczeniobiorcy o konieczności zawiadomienia organu o stwierdzeniu nieważności decyzji to brak jest podstaw prawnych do zwrotu świadczeń z tej przyczyny.

Mając powyższą argumentację na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

Sędziowie: PRZEWODNICZĄCY

(...)

(...)